

Критерії оцінки соціальних якостей учнів різного віку

(На основі аналізу наукової літератури з проблем соціалізації. Будуть доопрацьовані та конкретизовані у процесі роботи над проектом)

Критерії оцінки соціальних якостей учнів початкових класів:

- товариство — наявність друзів, добровільна участь у колективних заняттях, спортивних іграх, прагнення поділитися своїми радіощами з друзями, безкорислива допомога другу, бажання не підвести свій клас;
- повага до старших — ввічливість, слухняність, надання посильної допомоги вчителям, батькам, дорослим;
- доброта — доброзичливість, турботливе ставлення до молодших, готовність поділитися іграшками, книгами та ін. з товаришами, любов до тварин;
- чесність — щирість, правдивість, звичка не брати без дозволу чужі речі, визнання своїх помилок, виконання обіцянок;
- працелюбність — сумлінне навчання, виконання обов'язків з ведення домашнього господарства; активна участь у колективному обслуговуванні, в суспільно корисній праці, інтерес до занять з праці;
- бережливість — охайний зовнішній вигляд, порядок в особистих речах, дбайливе ставлення до шкільного майна;
- дисциплінованість — старанність, дотримання правил поведінки в школі, на вулиці, вдома, у суспільних місцях, виконання вимог колективу класу;
- допитливість — інтерес до всього нового, невідомого, звернення із запитаннями до оточуючих, любов до читання;
- прагнення бути сильним, спритним — дотримання режиму дня та правил особистої гігієни, щоденне виконання ранкової зарядки, інтерес до занять фізкультурою, активна участь у спортивних змаганнях.

Критерії оцінки соціальних якостей учнів 5—6 класів:

- патріотизм — знання рідного краю, інтерес до минулого та сьогодення своєї Батьківщини, активна участь у суспільно корисній праці, любов та дбайливе ставлення до природи;
- товариство — прагнення бути у колективі, разом з друзями, надання безкорисної допомоги друзям, поважне ставлення до думки уповноважених

колективу, товариські стосунки між хлопчиками та дівчатками, намагання не підвести свій клас;

- повага до старших — ввічливість, слухняність, ініціативність у наданні необхідної допомоги старшим;

- доброта — турботливе ставлення до молодших, звичка ділитися з друзями, любов до тварин;

- чесність — щирість, правдивість, звичка не брати без дозволу чужі речі, визнання своїх помилок; виконання обіцянок;

- працелюбність — сумлінне навчання, постійна зайнятість корисною працею, звичка до самообслуговування в школі та вдома, сумлінне виконання своїх обов'язків з домашнього господарства, активна участь у суспільно корисній праці;

- прагнення оволодіти різними трудовими навичками;

- бережливість — догляд за утриманням речей; бережливе ставлення до суспільного майна, нетерпимість до фактів псування майна;

- дисциплінованість — сумлінне відвідування навчальних занять, повсякденне дотримання правил для учнів, швидке й точне виконання розпоряджень старших, виконання вимог колективу;

- самостійність — наявність навичок самостійної діяльності та поведінки, намагання обходитися без сторонньої допомоги; наявність власної думки стосовно різних питань; прояв ініціативи в заняттях та іграх;

- допитливість — інтерес до всього нового, невідомого, любов до читання, заняття в гуртках;

- любов до прекрасного — охайний зовнішній вигляд, інтерес до уроків з літератури, участь у художній самодіяльності, здатність помічати красу в навколишньому середовищі, намагання все робити красиво;

- прагнення бути сильним, спритним - дотримання правил особистої гігієни, щоденне виконання ранкової зарядки, інтерес до занять фізкультурою, активна участь у спортивних іграх.

Критерії оцінки соціальних якостей учнів 7 — 9 класів:

- патріотизм — знання історії Батьківщини, сучасних важливих подій у державі, почуття гордості за свою Батьківщину, добровільна участь у суспільно корисній праці; любов та бережливе ставлення до природи, до суспільного майна;

- колективізм — участь в усіх справах свого класу, звичка надавати безкорисливу допомогу, виконання рішень колективу, вимогливість до друзів, поєднання суспільних та особистих інтересів, дружні стосунки між хлопчиками та дівчатками;

- гуманність — позитивне ставлення до оточуючих, повага до старших, надання допомоги тим, хто її потребує, доброта, любов та турботливе ставлення до всього живого;

- чесність — щирість, правдивість, виконання обіцянок, звичка не брати без дозволу чужі речі, нетерпимість до обману, крадіжок;

- сумлінне ставлення до праці — сумлінне навчання, постійна зайнятість корисними справами, прагнення досягти високої якості результатів праці; вдумливе ставлення до вибору майбутньої професії;

- дисциплінованість — повсякденне дотримання правил для учнів, швидке й точне виконання доручень дорослих, виконання вимог колективу, боротьба за дисципліну в класі;

- активність — бажання відповідати на уроках, доповнювати відповіді інших, добровільна участь у суспільному житті класу, ініціативність, нетерпляче ставлення до недоліків минулого;

- сміливість — здатність подолати почуття страху, готовність прийти на допомогу з ризиком для себе, відкрита критика недоліків товаришів, готовність відстоювати свою особисту думку, рішучість, непримиренне ставлення до несправедливості;

- сила волі — здатність примусити себе робити те, що не хочеться, але необхідно зробити, звичка доводити розпочату справу до кінця, уміння долати труднощі, успіхи у самовихованні;

самокритичність — звичка прислухатись до думки друзів, здатність усвідомлювати свої помилки, критичне ставлення до результатів своєї праці, намагання позбавитися недоліків у поведінці;

- стриманість — відсутність прагнення відокремитися серед оточуючих; відсутність звички хвалитися, простота у стосунках;

- допитливість — систематичне читання літератури, періодичної преси; звичка користуватися словниками, довідниками та ін., заняття у факультативах;

- естетичний розвиток — охайний зовнішній вигляд, інтерес до уроків літератури, малювання, співів, відвідування театрів, виставок, концертів, знання та розуміння видатних творів літератури та мистецтва, участь у художній самодіяльності, намагання все робити красиво;

- прагнення бути сильним, спритним — правильна постава, звичка щоденно робити фізичну зарядку, участь у спортивних змаганнях, іграх, походах, систематичні заняття будь-яким видом спорту.

Критерії оцінки соціальних якостей учнів 10-11 класів:

- патріотизм — знання історії Батьківщини, сучасних важливих подій у державі, інтерес до її майбутнього, добровільна участь у суспільно корисній

праці; дбайливе ставлення до природи, активна підготовка до захисту Батьківщини;

- інтернаціоналізм — інтерес до культури та мистецтва інших народів, дружба з людьми інших національностей, добровільна участь у заходах інтернаціонального характеру, посильна участь у наданні братньої допомоги працівникам інших держав;

- колективізм — участь в усіх справах свого колективу, звичка надавати товаришам допомогу, виконання рішень колективу, вимогливість до товаришів, поєднання суспільних та особистих інтересів, боротьба за честь свого колективу;

- гуманність — доброта, турботливе ставлення до молодших, повага до старших, добровільна допомога тим, хто її потребує;

- чесність — правдивість, дотримання єдності слова та справи; відвертість; звичка не брати без дозволу чужі речі, визнання своїх помилок;

- сумлінне ставлення до праці — сумлінне навчання, своєчасне виконання необхідної праці, високі результати роботи, систематична допомога вдома по господарству, глибокий інтерес до певної сфери трудової діяльності;

- дисциплінованість — повсякденне дотримання правил для учнів, швидке й точне виконання розпоряджень старших, боротьба за високу дисципліну в колективі, знання і дотримання основних законів своєї держави;

- відповідальність — сумлінне виконання своїх обов'язків, своєчасне і точне виконання взятих обов'язків, звичка доводити розпочату справу до кінця, готовність відповідати за свої вчинки та вчинки товаришів;

- принциповість — стійкість поглядів та переконань, звичка відкрито висловлювати та відстоювати свою думку, самокритичність, здатність об'єктивно оцінювати вчинки своїх товаришів;

- цілеспрямованість — наявність конкретних життєвих цілей, відданість своєму життєвому ідеалу;

- активність — участь у суспільному житті класу та школи, ініціативність, організаторські уміння, оптимізм; боротьба з недоліками;

- допитливість — начитаність, широкий кругозір, систематичне розширення своїх знань у різних галузях науки та техніки;

- естетичний розвиток — охайний зовнішній вигляд, культура мови, поведінки, вміння співати, танцювати, систематичне відвідування театрів, виставок, концертів, знання і розуміння видатних творів літератури та мистецтва, намагання у творчості дотримуватися принципів краси;

- прагнення фізичного вдосконалення — правильна постава, звичка кожного дня робити зарядку, регулярні заняття у спортивній секції.